

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

POCU 784/6/24/139602 Didact Acces

DidactAcces
POCU/784/6/24/139602

Sesiune de consiliere și orientare pentru dezvoltarea de parteneriate între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate, în vederea sprijinirii copiilor din județul Brăila cu părinți plecați în străinătate

Activitatea 5.1. Dezvoltare de parteneriate între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate

Tema: Efectele fenomenului migrației economice contemporane ce pot fi înlăturate prin parteneriatul școală-familie-comunitate pentru elevii din județul Brăila ai căror părinți sunt plecați în străinătate

Expert Raluca-Violeta Marica
22 noiembrie 2023

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
Pocu/784/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Proiectul DidactAcces – POCU/784/6/24/139602 are ca principal obiectiv acordarea de suport educațional pentru disciplinele matematică, informatică și sprijin psiho-social pentru 270 preșcolari și elevi din județul Brăila, din care minimum 28 aparținând minorității rrom și minimum 44 din mediul rural care au cel puțin un părinte plecat în străinătate în ultimele șase luni. De asemenea, în cadrul proiectului se vor oferi servicii de consiliere socială și servicii de dezvoltare parentală pentru minimum 200 de reprezentanți ai copiilor din grupul țintă (părinți/tutori/persoane) care au în grijă copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate.

Activitatea 5.1. *Dezvoltare de parteneriate între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate* are rolul de a crea o structură consultativă comunitară pentru a contribui la nivelul județului Brăila la o mai bună identificare, protecție și monitorizare a copiilor având părinți plecați în străinătate, precum și în scopul asigurării sustenabilității din perspectiva instituțională și/sau financiară.

Vom aborda câteva efecte ale fenomenului migrației economice contemporane ce pot fi înlăturate în cadrul parteneriatului școală-familie-comunitate pentru elevii din județul Brăila ai căror părinți sunt plecați în

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA
ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
POCU/784/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Copiii cu părinți plecați dezvoltă, în mod inconștient, anumite mecanisme de apărare care dau un sentiment fals de siguranță, cu prețul sacrificării unei dezvoltări personale armonioase. Prin intervenția de tip psihodramatic, aceste mecanisme sunt suspendate, iar adevărata personalitate a copilului reușește să se exprime liber și plenar, atât la nivel de comunicare verbală, cât și prin deschidere emoțională autentică. Separarea de unul sau de ambii părinți duce, în cele mai multe cazuri, la instalarea unui sentiment dureros de abandon urmat, uneori, de o atitudine refractară, de negare a propriilor trăiri. Copilul cu părinți plecați, chiar dacă se află în îngrijirea unor rude, se simte singur și nedreptățit, acumulând tensiune și frustrare. În timp, se poate produce declanșarea unor tulburări de comportament care au la bază deficiențe ale imaginii de sine, accente de anxietate și chiar simptomatologie depresivă. Gravitatea acestor fenomene poate fi contracarată cu succes prin includerea copilului într-un program de consiliere, iar utilizarea tehnicilor de psihodramă este foarte potrivită, deoarece apelează la spiritual ludic al tânărului, la dorința sa de apartenență la grup și, nu în ultimul rând, la nevoia sa de relaționare participativă cu cei de aceeași vârstă.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
Docu/184/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Principalele consecințe ale separării de părinți asupra copilului sunt vizibile în termeni de suferință emoțională și psihologică. De aceea, considerăm că intervenția precoce în ameliorarea și vindecarea unor tulburări comportamentale ce pot induce, ulterior, grave abateri de la normalitate, nu poate fi decât salutară.

Fenomenul migrației economice contemporane este de actualitate în context național și mondial a fenomenului plecării la muncă în străinătate a părinților și abandonării temporare a copiilor lor, precum și urmărirea evoluției fenomenului migrațional în ultimele decenii în România și în lume.

Studiile efectuate în România, asupra copiilor ai căror părinți sunt plecați în străinătate evidențiază aproape exclusiv efecte negative:

1. Copiii aflați în abandon parental temporar au vârste cuprinse între 0-18 ani, dar jumătate dintre copiii aflați în abandon parental temporar sunt la vârsta copilăriei mici și foarte mici (având sub 7 ani).
2. Un sfert dintre acești copii țin legătura în mod sporadic cu părinții lor plecați din țară.
3. Plecarea unui părinte în străinătate este o cauză frecventă a despărțirii soților și destrămării familiilor.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

Docu/184/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

4. Efectele abandonului parental temporar asupra dezvoltării psiho-emoționale sunt: depresie prin privarea de afecțiune (aproximativ o treime dintre copii fiind afectați, plecarea mamei este resimțită ca fiind mai dureroasă decât a tatălui) și depresie severă cu ideeație suicidară, anxietate, anorexie, bulimie.
5. Copiii abandonați temporar de unul sau de ambii părinți se simt singuri și neiubiți.
6. Copiii abandonați temporar de unul sau de ambii părinți formează o categorie socială cu risc crescut de abuz prin neglijare și exploatare prin muncă, abuz fizic și sexual, excluziune socială.
7. Copiii abandonați temporar de unul, dar mai ales de ambii părinți sunt împovărați cu sarcini domestice peste puterile lor (mai cu seamă în mediul rural), inclusiv cu sarcina îngrijirii fraților mai mici. Această împovărare, dublată de dorul de părinți, este un factor major de stress care poate conduce frecvent la scăderea randamentului școlar și abandon școlar și uneori la raptus suicidar.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

Docu/784/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

8. În ceea ce privește formarea caracterului și a personalității, există tendința acestor copii abandonați temporar de părinții lor de a deveni meschini, egoiști, individualiști, interesați de acumularea materială.

9. În privința dezvoltării fizice, mulți copii aflați în abandon parental temporar au o alimentație incorectă, deficitară, necontrolată, dezorganizată. Din acest motiv, pot dobândi diverse afecțiuni precum diabet zaharat, rahitism, obezitate, avitaminoze.

10. În plan psiho-social, copiii abandonați temporar de părinții lor se integrează mai greu în colectivitate (mai ales cei abandonați temporar de mame), dar, un efect benefic poate fi considerat dezvoltarea autonomiei, o mare parte din acești copii dezvoltând încă de timpuriu abilitatea de rezolvare de probleme, mai repede decât copiii non-migranților. Ei se pot descurca cu mai multă ușurință în situații în care ceilalți copii au nevoie de sprijinul adulților. Uneori însă, nu știu să solicite ajutor în rezolvarea problemelor care îi depășesc și ajung să comită fapte grave și să aibă comportamente neadecvate.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

ISJ
BRĂILA
INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

UNIUNEA EUROPEANĂ

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

11. În privința rezultatelor școlare, copiii aflați în abandon parental temporar au, în general, performanțe scăzute, suferă din lipsa stimulării intelectuale, manifestă lipsă de interes față de îndeplinirea sarcinilor școlare și sunt nesupravegheați la îndeplinirea acestora.

12. Copiii abandonați temporar de părinții lor manifestă absenteism și tendința de abandon școlar și pot avea mai des probleme legate de conduita în școală: agresivitate, opoziționism, vandalism, (mai ales în cazul copiilor abandonați temporar de mamă).

13. Copiii aflați în abandon parental temporar sunt în risc crescut de a se asocia la grupuri delincvente și de a comite acte de delincvență (furt, vandalism, vagabondaj).

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

ISJ
BRĂILA
INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

Docu/784/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

14. Copiii aflați în abandon parental temporar sunt în risc crescut de a adopta comportamente de risc și consum de substanțe (promiscuitate sexuală, prostituție, consum de alcool, droguri, fumat). Studiile internaționale evidențiază și alte aspecte negative legate de discriminarea fetelor care sunt mai împovărate decât băieții abandonati temporar de părinții lor plecați la muncă în străinătate, dezvoltarea unei atitudini consumeriste și confuzia rolurilor de gen, dar arată că există și efecte pozitive ale abandonului parental temporar pentru formarea personalității copilului. Majoritatea acestor copii (peste 60% dintre cei intervievați), au alegeri diferite în carieră și aspirații înalte susținute financiar de părinții lor migranți, de a deveni medici, asistente medicale, profesori, ingineri, arhitecți etc și de a pleca să muncească în străinătate ca forță de muncă înalt calificată. De asemenea, acești copii au un nivel ridicat de socializare și de independență mult mai ridicat decât la copiii părinților non-migranți întrucât sunt nevoiți de mici să se autonomizeze și să interacționeze fără intermedierea părinților cu diverse persoane.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

Docu/784/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

De asemenea, studiile internaționale evidențiază importanța, fie și limitată, a parentajului asistat de tehnologia comunicațiilor. Studii precum cel al lui Parreñas (2006) au arătat că un astfel de parentaj la distanță este posibil, copiii migranților având atitudini, valori și comportamente asemănătoare copiilor ai căror părinți nu sunt migranți. Dezvoltarea tehnologiei comunicațiilor a permis crearea unui nivel de intimitate „asistat tehnic” care permite întărirea legăturilor dintre copii și părinții migranți. Parentajul „la distanță” care se sincronizează cu dezvoltarea tehnologiei: absența părinților este suplinită de telefonia mobilă, emailuri și convorbiri pe internet cu ajutorul camerelor video, ceea ce îi ajută pe copii să simtă prezența părinților de la mii de kilometri distanță.

Vă mulțumesc!

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

Docu/784/6/24/139602